



Наукові перспективи  
Видавнича група



ISSN (print) 2708-7530

DOI: 10.52058/2708-7530-2022-4(22)

# НАУКОВІ ПЕРСПЕКТИВИ

СЕРІЯ: "ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ", СЕРІЯ: "ПРАВО",  
СЕРІЯ: "ЕКОНОМІКА", СЕРІЯ: "ПЕДАГОГІКА",  
СЕРІЯ: "ПСИХОЛОГІЯ", СЕРІЯ: "МЕДИЦИНА"

*Миру наша Ураїно*

Випуск 4(22)

2022

*Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея докторів наук  
з державного управління»*

*Громадська організація «Асоціація науковців України»*

*у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»*

## *Наукові перспективи*

*(Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка»,  
Серія «Медицина», Серія «Педагогіка», Серія «Психологія»)*

*Випуск № 4(22) 2022*

*Київ – 2022*

*Public Scientific Organization "Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in  
Public Administration"*

*Public Organization "Association of Scientists of Ukraine"*

*within the work of the Publishing Group "Scientific Perspectives"*

# *Scientific Perspectives*

*(Series "Public Administration", Series "Law", Series "Economics",  
Series "Medicine", Series "Pedagogy", Series "Psychology")*

*Issue № 4(22) 2022*

*Kiev – 2022*

ISSN (print) 2708-7530

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-4\(22\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-4(22))

## Наукові перспективи: журнал. 2022. № 4(22) 2022. С.394



*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 24.09.2020 р. № 1188 журналу присвоєно категорію "Б" із галузей науки: державне управління, право та економіка. Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.09.2021 № 1017 журналу присвоєно категорію "Б" із психології*

*Рекомендовано до друку Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 27.04.2022, № 6/4-22)*

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ № 24436-14376Р від 09.06.2020 р.

Журнал видається за активної підтримки Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан) та КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м. Києва"

*Журнал заснований з метою розвитку вітчизняного наукового потенціалу та реалізації кращих традицій науки в Україні та за кордоном. Журнал висвітлює історію, теорію, механізми формування та функціонування, а, також, інноваційні питання розвитку державного управління, права, економіки, психології, педагогіки та медицини. Видання розраховано на дослідників, викладачів вищих навчальних закладів, аспірантів, магістрів, фахівців-практиків.*

INDEX COPERNICUS  
INTERNATIONAL

Google  
Scholar

Academic  
Resource  
Index  
ResearchBib

*Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.*

### Головний редактор:

**Жукова Ірина Віталіївна** кандидат наук з державного управління, доцент, Проректор з наукової роботи ПВНЗ Університет Новітніх Технологій, директор Видавничої групи «Наукові перспективи», м. Київ, Україна

### Заступники Головного редактора:

**Дачій Олександр Іванович** — доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна);

**Макаренко Олександр Миколайович** — доктор медичних наук, професор, академік Міжнародної академії освіти та науки, професор кафедри загально медичних дисциплін Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна);

**Непомнящий Олександр Михайлович** — доктор наук з державного управління, професор, академік Академії будівництва України, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна);

**Помиткіна Любов Віталіївна** — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна);

**Сіданіч Ірина Леонідівна** — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (Київ, Україна);

**Федоренко Владислав Леонідович** — доктор юридичних наук, професор, DrHb - доктор хабілітований наук правничих (Польська академія наук), Заслужений юрист України, директор Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (Київ, Україна).

### *Редакційна колегія:*

**Арошідзе Паата** — доктор економічних наук, професор, Асоційований професор Держаного університету імені Шота Руставелі (Грузія);

**Ахметова Лайла Сейсембековна** — доктор історичних наук, професор політології, професор кафедри ЮНЕСКО, міжнародної журналістики і медіа в суспільстві факультету журналістики Казахського Національного університету (КазНУ) ім. аль-Фарабі (Казахстан) ;

**Бахов Іван Степанович** — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна) ;

**Балахтар Катерина Сергіївна** — здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053. Психологія, старший викладач кафедри іноземних мов в Національному університеті ім. О. О. Богомольця (Київ, Україна);

**Бурик Зоряна Михайлівна** — доктор наук з державного управління, старший викладач кафедри регіонального управління та місцевого самоврядування Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України (Львів, Україна) ;

**Вдовіна Олена Олександрівна** — кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент кафедри українознавства, культури та документознавства Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Полтава, Україна);

**Гбур Зоряна Володимирівна** — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика (Київ, Україна) ;

**Долгова Олена Миколаївна** — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна);

**Гвожджєвіч Сильвія** — кандидат наук, кафедра адміністрації та національної безпеки Державної професійної вищої школи ім. Якуба з Парадижу в Гожуві-Великопольському (Польща);

**Головач Наталія Василівна** — кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна) ;

**Гудзенко Ганна Володимирівна** — кандидат медичних наук, асистент кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна);

**Гуменникова Тамара Рудольфівна** — доктор педагогічних наук, професор, директор Придунайської філії Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна) ;

**Гечбаїя Бадрі Нодаровіч** — доктор економічних наук, професор, Асоційований професор Батумського державного університету ім. Шота Руставелі (Грузія);

**Дегтяр Андрій Олегович** — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та підприємництва Національного аерокосмічного університету імені М.С. Жуковського, Заслужений діяч науки і техніки України (Харків, Україна) ;

**Дегтяр Олег Андрійович** — доктор наук з державного управління, доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова (Харків, Україна) ;

**Журавльова Лариса Петрівна** — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Поліського національного університету (Житомир, Україна) ;

**Ічанська Олена Михайлівна** - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна);

**Кайдашев Роман Петрович** — доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного, фінансового та банківського права Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна) ;

**Коляденко Ніна Володимирівна** — доктор медичних наук, доцент, завідувач кафедри медичної психології Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна) ;

**Лігоцький Анатолій Олексійович** — доктор педагогічних наук, професор (Київ, Україна) ;

**Лич (Назарук) Оксана Миколаївна** — доктор психологічних наук, доцент, член-кореспондент української академії акмеології, член громадської спілки «Національна психологічна асоціація», доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна);

**Мальцев Дмитро Валерійович** — кандидат медичних наук, завідувач лабораторії імунології і молекулярної біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна) ;

**Мельник Володимир Степанович** — доктор медичних наук, професор кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, декан медичного факультету №1 (Київ, Україна) ;

**Мідельський Сергій Людвигович** — професор, Академік, Президент Регіональної Академії Менеджменту (Казахстан);

**Міхальський Томаш** — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща) ;

**Мотренко Тимофій Валентинович** — доктор філософських наук, професор, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом, Академік Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна) ;

**Нікульчев Микола Олександрович** — доктор богословських наук, кандидат філософських наук, професор, доцент кафедри історії та права ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» (Покровськ, Донецька область, Україна);

**Недбалек Карел** — доктор філософії (PhD) в галузі права, доцент, професор Європейського професійного докторату, MBA, адвокат (Чехія);

**Новак-Каляєва Лариса Миколаївна** — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президенті України (Львів, Україна);

**Орел Марія Григорівна** — доктор наук з державного управління, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна);

**Павлов Костянтин Володимирович** — доктор економічних наук, професор, професор кафедри аналітичної економіки та природокористування Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (Київ, Україна);

**Пархоменко-Куцевіл Оксана Ігорівна** — доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна);

**Перестюк Інга Миколаївна** — кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна);

**Помиткін Едуард Олександрович** — доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Київ, Україна);

**Радзіховська Наталія Станіславівна** — кандидат медичних наук, лікар вищої категорії, завідувач відділенням неврології КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м. Києва", асистент кафедри неврології НМУ імені О.О. Богомольця (Київ, Україна)

**Ситник Григорій Петрович** — доктор наук з державного управління, кандидат технічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри державного управління Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна);

**Титко Анна Василівна** — кандидат юридичних наук, провідний науковий співробітник Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна);

**Тимошенко Наталія Юріївна** — кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (м. Київ, Україна);

**Турчинова Ганна Володимирівна** — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна);

**Хохліна Олена Петрівна** — доктор психологічних наук, професор, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна);

**Цимбалюк Руслан Степанович** — кандидат медичних наук, доцент кафедри загальної хірургії № 1 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, декан медичного факультету №2 (Київ, Україна);

**Чернуха Надія Миколаївна** — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна);

**Якимчук Аліна Юріївна** — доктор економічних наук, професор, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна);

**Яковицька Лада Савелівна** — доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна).

© автори статей, 2022

© Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління», 2022

© Громадська організація «Асоціація науковців України», 2022

© Видавнича група «Наукові перспективи», 2022





## ЗМІСТ

### **СЕРІЯ «Державне управління»** 11

**Гудима О.П.** 11

*КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ЗМІСТУ  
ТИПОВОГО ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИТУАЦІЙНИЙ ЦЕНТР  
ОРГАНУ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ*

**Данілова Л.В.** 24

*ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ  
ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ  
ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ В УКРАЇНІ*

**Долгий М.Л., Дрозденко Н.В., Кушнір В.А., Макаренко А.М.,  
Стрюк М.П.** 32

*ЗМЕНШЕННЯ РИЗИКУ ЗАХВОРЮВАННЯ РЯТУВАЛЬНИКІВ  
ДСНС НА COVID-19 ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ ЗА  
ПРИЗНАЧЕННЯМ*

**Ковальський М.Р., Банчук-Петросова О.В.** 42

*ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ  
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІЙ В  
УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ*

**Плотнікова М.Ф., Якобчук В.П., Войтенко А.Б.,  
Ходаківський Є.І., Яніцька Н.Б.** 52

*ДЕРЖАВНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ НАДАННЯ  
ОСВІТНІХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ*

**Плющ Р.М., Філіппова В.Д., Ковальська Н.М.** 65

*РОЛЬ ІННОВАЦІЙНОГО ЛІДЕРА В ПАРТИЦИПАТИВНОМУ  
УПРАВЛІННІ*

### **СЕРІЯ «Економіка»** 77

**Vasylieva N.K.** 77

*ONLINE IT-SERVICES LINKED TO CROP PRODUCTION IN  
UKRAINE*



<b>Авраменко Н.Л., Яремко І.І.</b> <i>ПАРТНЕРСТВО ДЕРЖАВИ І ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ</i>	86
<b>Галкін В.В.</b> <i>ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА</i>	98
<b>Герасименко О.О., Павлощук О.О.</b> <i>ТЕХНОЛОГІЇ ВНУТРІШНЬОГО РЕКРУТИНГУ В МІЖНАРОДНИХ ЛОГІСТИЧНИХ КОМПАНІЯХ: СТРАТЕГІЧНІ ДОМІНАНТИ НОВОЇ РЕАЛЬНОСТІ</i>	112
<b>Годнюк І.В., Гуменюк І.Л., Шевчук О.В.</b> <i>РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ</i>	123
<b>Грибик І.І., Коваль С.О., Мирош Ю.Я.</b> <i>АНАЛІЗ ЯКОСТІ НАДАННЯ ПОСЛУГ ОПЕРАТОРАМИ РУХОМОГО ЗВ'ЯЗКУ</i>	132
<b>Захаркевич Н.П., Арзянцева Д.А., Корюгін А.В.</b> <i>РОЗВИТОК ЛОГІСТИКИ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ</i>	145
<b>Копчак Ю.С., Дорошенко Т.М., Біланич Л.В.</b> <i>ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОГО ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА АКТИВИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЯК ОБ'ЄКТИ ОБЛІКУ</i>	156
<b>Крочак О.І., Матрос О.М., Михайловина С.О.</b> <i>АКТИВИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЯК ОБ'ЄКТИ ОБЛІКУ</i>	168
<b>Костьов'ят Г.І., Куриліна О.В., Гавриленко А.С.</b> <i>ШЛЯХИ ВІДНОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</i>	181
<b>Кудин С.І., Федик М.В., Фурман Д.Г.</b> <i>УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ В УМОВАХ ПАНДЕМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ</i>	194





**Кучеренко Т.Є., Михайловина С.О., Крочак О.І.** 208  
*ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК: ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА ПОРЯДОК РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ*

**Нагорна О.В., Даляк Н.А., Устенко А.О.** 222  
*ФОРМУВАННЯ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ У СФЕРІ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ*

**Прядка Т.М., Скляр Ю.Л., Капінос Н.О., Вольська А.О., Третяк М.А.** 234  
*ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ЗЕМЕЛЬНО-ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ*

**Скрипник С.В., Юрченко О.А., Гринюк О.І.** 249  
*НОВІ ПОДАТКОВІ ОБМЕЖЕННЯ: ВПЛИВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ*

## **СЕРІЯ «Право»** 260

**Bağramov Asim Hamdiyya oglu** 260  
*THE IMPORTANCE OF JUDICIAL (COURT) PRACTICE IN THE JUDICIAL SYSTEM OF THE AZERBAIJAN REPUBLIC*

**Моца А.А., Моца В.В.** 280  
*ПРАВА ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*

**Шевченко С.В.** 292  
*РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ ПРОПОРЦІЙНОСТІ У КРИМІНАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ СИМВОЛІКИ «Z»: АНАЛІЗ КРІЗЬ ПРИЗМУ ПРАКТИКИ ЄСПЛ*

## **СЕРІЯ «Педагогіка»** 312

**Бегас Л.Д.** 312  
*ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІКИ ЯК НАУКИ ТА ЇЇ МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ*

**Шевченко С.М.** 322  
*ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ ПАНТЕЛЕЙМОНА ОЛЕКСАНДРОВИЧА КУЛІША (1819 – 1897)*



**Шетеля Н.І.** 331  
*ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ЗМІСТОВНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ АКСІОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ*

**СЕРІЯ «Психологія»** 346

**Грицюк І.М., Сашук Ю.В.** 346  
*ЗНАЧЕННЯ СІМЕЙНОГО КЛІМАТУ ДЛЯ УСПІШНОГО НАВЧАННЯ ДИТИНИ З ДІАГНОЗОМ ЗПР (МОЛОДШИЙ ШКІЛЬНИЙ ВІК)*

**Мельничук І.Я., Галушко Л.Я., Близнюкова О.М.** 357  
*ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАРКЕТОЛОГІВ ТА ЇЇ РОЗВИТОК ЗАСОБАМИ ПОЗИТИВНОЇ ПСИХОТЕРАПІЇ*

**Таценко А.О.** 372  
*ТЕОРИТИЧНІ ОСНОВИ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО ЗРОСТАННЯ ОСОБИСТОСТІ*

**Фомич М.В., Чередниченко Т.В., Марцін М.В.** 382  
*РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ МІЖОСОБИСТІСНИХ ВЗАЄМИН МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДСНС УКРАЇНИ В УМОВАХ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА*



УДК 336.225.3

[https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-4\(22\)-249-259](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-4(22)-249-259)

**Скрипник Світлана Валентинівна**, доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, Херсонський державний аграрно-економічний університет, вулиця Стрітенська, 23, Херсон, Херсонська область, 73006, <https://orcid.org/0000-0003-3004-6117>

**Юрченко Олександр Анатолійович**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Національна академія статистики, обліку та аудиту, вулиця Підгірна, 1, Київ, 04107, <https://orcid.org/0000-0002-8447-6510>

**Гринюк Оксана Іванівна**, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, 76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15, <https://orcid.org/0000-0001-7390-1174>

## НОВІ ПОДАТКОВІ ОБМЕЖЕННЯ: ВПЛИВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

**Анотація.** Статтю присвячено специфічним складовим елементам податкової системи України, зокрема Податковому кодексу України та змінам до нього, пріоритетним напрямкам податкової політики держави, аналізу правового регулювання діяльності всіх суб'єктів господарювання. В статті розглядаються норми Податкового кодексу України, а також діючого законодавства та законопроектів, якими внесено та ще планується внести зміни до загальної системи податкової політики держави. Реформа податкової системи є однією з найважливіших проблем на етапі формування ринкового середовища і створення сприятливих умов для зниження податкового навантаження. Проте реформування слід провести поступово, з метою стабільного виконання доходів бюджету. Встановлено, що на сучасному етапі податкова система продовжує перебувати в процесі реформування. Україна намагається вирішувати дану проблему на законодавчому рівні. Нормативно-правова база з даного питання перебуває в процесі становлення, що призводить до завязятих баталій, дискусій та невдоволення з обох боків. Оскільки податки являються основоположним елементом регулювання економіки в Україні, держава, методом встановлення нових ставок податків, нових видів оподаткування, підтримує чи пригнічує розвиток окремих сфер або галузей економіки і підприємництва. Завдяки звільненню від оподаткування фінансів, направлених на інновацію, модернізацію та розвиток виробництва, держава



підтримує її науково-технічний потенціал. Податкова система, що на сьогодні діє в Україні, за своєю структурою досить подібна до податкових систем розвинутих європейських держав. Податкове законодавство України опрацьовано з урахуванням критеріїв та всіх основних суттєвих аспектів та складових податкового законодавства європейських держав та міжнародних фінансово-економічних організацій. З'ясовано, що досягти стабільного та ефективного економічного розвитку можна шляхом регулювання податками.

**Ключові слова:** Податковий кодекс України, податкова система, суб'єкти господарювання, податки, збори, акциз, система оподаткування, малий та середній бізнес.

**Skrypnyk Svitlana Valentynivna**, Doctor of Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation, Kherson State Agrarian and Economic University, 23 Stretenska Street, Kherson, Kherson Region, 73006, <https://orcid.org/0000-0003-3004-6117>

**Yurchenko Oleksandr Anatoliyovych**, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting, Auditing and Taxation, National Academy of Statistics, Accounting and Auditing, 1 Pidhirna Street, Kyiv, 04107, <https://orcid.org/0000-0002-8447-6510>

**Gryniuk Oksana Ivanivna**, PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, 76019, Ivano-Frankivsk, st. Karpatska, 15, <https://orcid.org/0000-0001-7390-1174>

## NEW TAX RESTRICTIONS: IMPACT ON THE ACTIVITIES OF BUSINESS ENTITIES

**Abstract.** The article is devoted to the specific components of the tax system of Ukraine, in particular the Tax Code of Ukraine and changes to it, the priority areas of tax policy of the state, the analysis of legal regulation of all business entities. The article considers the norms of the Tax Code of Ukraine, as well as current legislation and draft laws, which have introduced and are planned to make changes to the general system of tax policy of the state. Reform of the tax system is one of the most important problems at the stage of forming a market environment and creating favorable conditions for reducing the tax burden. However, the reform should be carried out gradually, in order to ensure stable implementation of budget revenues. It is established that at the present stage the tax system continues to be in the process of reform. Ukraine is trying to solve this problem at the legislative level. The legal framework on this issue is in the process of formation, which leads to fierce battles, discussions and dissatisfaction on both sides. Since taxes are a fundamental element of economic regulation in Ukraine, the state, the method of setting new tax rates, new



types of taxation, supports or inhibits the development of certain areas or sectors of the economy and entrepreneurship. Thanks to the exemption from taxation of finances aimed at innovation, modernization and development of production, the state supports its scientific and technical potential. The current tax system in Ukraine is quite similar in structure to the tax systems of developed European countries. The tax legislation of Ukraine has been developed taking into account the criteria and all the main essential aspects and components of the tax legislation of European countries and international financial and economic organizations. It has been found that stable and efficient economic development can be achieved through tax regulation.

**Key words:** Tax Code of Ukraine, tax system, business entities, taxes, fees, excise duties, taxation system, small and medium business.

**Постановка проблеми.** Дослідження проблем функціонування, а також державної підтримки суб'єктів господарювання є актуальним напрямом розвитку України на сучасному етапі. Підприємництво виступає рушійною засадою усієї економіки держави. В період останніх двох десятиліть все частіше економіки багатьох держав підпадають під значний вплив світових фінансових криз. Дія цих криз негативно позначається на функціонуванні суб'єктів господарювання та змушує держави шукати нові способи для забезпечення підтримки, раціонального і економного використання бюджетних коштів. Спільним вирішенням такої проблеми для кожної із держав є акумуляція надмірного боргу, і тут немає жодної різниці чий цей борг – чи борг уряду, чи борг банків, чи борг корпорацій, чи борг споживачів. Варто зазначити, що великі суб'єкти господарювання досить швидко адаптуються до викликів криз, натомість малі суб'єкти господарювання не завжди адекватно реагують на вплив таких криз.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Теоретичною основою праці стали актуальні нормативно-правові акти щодо системи державного оподаткування, а також дослідження вітчизняних експертів. Так, проблеми податкової системи України, шляхи її удосконалення визначаються в працях Г. Нагорняка, Л. Бабича. Аналіз перспектив реформування національної бюджетно-податкової системи був предметом досліджень І. Лук'яненко, М. Сидорович.

**Метою статті** є дослідження нормативно-правової бази податкової політики в Україні, аналіз основних норм Податкового кодексу України, а також як прийнятих та діючих законів, так і досить жваво обговорюваних законопроектів, що суттєво вплинуть на розвиток держави в подальшому а також на діяльність суб'єктів господарювання.

**Виклад основного матеріалу.** На даному етапі податкова система України зазнає досить суттєвих змін. З 1 січня касові апарати стали обов'язковими майже для всіх фізичних осіб-підприємців. Бізнесу дали можливість обирати користуватися або класичними реєстраторами



розрахункових операцій, або ж електронними, які дешевші в обслуговуванні. Не використовувати касові апарати у своїй діяльності дозволили лише певним категоріям підприємців. І це тільки кілька аспектів тих питань, які ми розглянемо в даній статті.

Податкова система являє собою сукупність податків, зборів та низки інших обов'язкових платежів, зборів, внесків до державного бюджету України, до цільових фондів, що діють в Україні відповідно до діючого законодавства та в установленому законом порядку.

Така фінансова категорія як податки являється надзвичайно впливовою складовою та підґрунтям для розвитку науки, освіти, культури, економічної безпеки держави. Податок являється критерієм можливостей держави у світовому економічному просторі, а також фінансовим підґрунтям для зростання добробуту громадян [1, с. 31].

Основна місія податкової системи в Україні полягає в забезпеченні встановлення оптимальних податків, спрямованих не стримування розвитку, а саме як на суттєвий розвиток підприємництва в Україні, так і на забезпечення надходжень до бюджету, необхідних для його наповнення та на задоволення потреб держави [2, с. 6].

З огляду на зазначене, стає очевидним те, що основними економічними інструментами для реалізації ефективних принципів оподаткування являються саме податки і збори. Складовими податкового механізму являється податкове законодавство, податкове планування і прогнозування, процес управління податками, податкові санкції, податкові норми і нормативи при реалізації податкової політики мають дотримуватися принципів оподаткування [3].

Найбільш поширеними методами податкового регулювання є: 1) інвестиційний податковий кредит; 2) вибір і встановлення ставок оподаткування; 3) відстрочення податків і зборів; 4) податкова амністія; 5) міжнародні договори про уникнення подвійного оподаткування; 6) податкові канікули; 7) податкові відрахування.

В 2010 році в Україні було прийнято Податковий кодекс України. Згідно з нормами Податкового кодексу України стягаються загальнодержавні податки і збори (обов'язкові платежі), місцеві податки і збори (обов'язкові платежі).

Перший вид податків та зборів встановлюється Верховною Радою України та підлягає стягненню на всій території України. Другий вид податків і зборів встановлюється на місцях органами місцевого самоврядування, об'єднаними територіальними громадами, місцевими радами [2, с. 5]. Також Податковим кодексом України встановлено прямі податки, акциз та митні збори. Наразі Податковий кодекс України зазнає суттєвих змін та новацій, які не завжди схвально сприймаються як малим та середнім бізнесом, так і пересічними громадянами та крупними корпораціями [4, с. 67-68].

Якщо проаналізувати Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення





збалансованості бюджетних надходжень» [5] від 30.11.2021 р. № 1914, який набирає чинності з 1 січня 2022 року, то ним визначено, що фізичні особи-підприємці, що перебувають на спрощеній системі оподаткування, повинні готуватися до наступного: фізичні особи-підприємці, які надають послуги з надання доступу до мережі Інтернет, належать виключно до третьої групи платників єдиного податку, якщо відповідають вимогам, встановленим для такої групи. Також законом уточнено умови обрання фізичною особою-підприємцем четвертої групи платників єдиного податку. Такі платники мають здійснювати діяльність на сільськогосподарських угіддях та/або землях водного фонду площею не менше 0,5 га, але не більше 20 га сукупно (на сьогодні мінімальний розмір ділянки мав бути 2 га). Для платників єдиного податку третьої групи (фізичні особи-підприємці), які є платниками ПДВ, встановлюється типова форма обліку доходів і витрат. Податкове зобов'язання для власників, орендарів, користувачів земельних ділянок, віднесених до сільськогосподарських угідь, буде визначатись як позитивна різниця між сумою загального мінімального податкового зобов'язання та загальною сумою сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок. Фізичні особи-підприємці розраховуватимуть її самостійно у складі окремого додатку до декларації з єдиного податку [5].

Спрощена система оподаткування для юридичних осіб також зазнала суттєвих змін. Починаючи з 2022 року, не зможуть бути платниками єдиного податку четвертої групи суб'єкти господарювання, які здійснюють такі види господарської діяльності, як розведення свійської птиці, розведення та вирощування перепелів і страусів та виробництво м'яса свійської птиці. Одночасно тимчасово до 1 січня 2027 року звільнятиметься від оподаткування прибуток сільськогосподарських товаровиробників, що провадять зазначені види господарської діяльності, крім вирощування курей, виробництва м'яса курей тощо [6]. Значною частиною зобов'язань з єдиного податку платників третьої та четвертої груп (юридичні особи), які є власниками, орендарями, користувачами на інших умовах (у тому числі на умовах емфітевзису) земельних ділянок, віднесених до сільськогосподарських угідь, буде позитивне значення різниці між сумою загального мінімального податкового зобов'язання та загальною сумою сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок. Розрахунок загального мінімального податкового зобов'язання здійснюватиметься у складі окремого додатку до податкових декларацій платників єдиного податку третьої та четвертої груп (юридичні особи) [7, с. 140].

Суб'єктам господарювання дозволяється включати до складу витрат суми роялті, виплачені на користь правовласників, як винагорода за використання об'єктів авторського права та суміжних прав чи як відрахування на користь правовласників на підставі договорів, укладених таким платником податку з організаціями колективного управління відповідно до Закону України «Про

ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права та суміжних прав» [8].

Державні підприємства та господарські товариства, у статутному капіталі яких більше 50% акцій (часток) належать державі, які не погодили з власником або уповноваженим ним органом свою облікову політику у частині визначення методів обчислення величини резерву сумнівних боргів (резерву очікуваних кредитних збитків) та способу визначення коефіцієнта сумнівності, не зможуть списувати безнадійну заборгованість на зменшення об'єкта оподаткування.

Великі платники податків, починаючи з 2022 року, матимуть право зменшувати об'єкт оподаткування не більше ніж на 50% непогашеної суми від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових років.

Також до 1 січня 2027 року звільнятиметься від оподаткування прибуток сільськогосподарських товаровиробників, що провадять виключно такі види діяльності: розведення та вирощування свійської птиці, за виключенням вирощування курей, одержування яєць курей та діяльності інкубаторних станцій з вирощування курей; розведення та вирощування перепелів і страусів та виробництво м'яса свійської птиці, за виключенням виробництва м'яса курей, витоплювання жиру курей, забою, оброблення та фасування м'яса курей, а також здійснюють діяльність з реалізації власно виробленої такої продукції (за виключенням м'яса курей). Вивільнені кошти використовуються на створення чи переоснащення матеріально-технічної бази, збільшення обсягу виробництва, впровадження новітніх технологій.

Для суб'єктів господарювання скорочуються також терміни для формування податкового кредиту з ПДВ на підставі «старих» податкових накладних/розрахунків коригування – з 1095 до 365 днів з дати складання ПН/РК (термін переривається на період зупинення реєстрації в ЄРПН ПН/РК). Продовжено на 5 років режим звільнення від оподаткування ПДВ операцій з постачання та імпорту відходів та брухту чорних і кольорових металів, а також паперу та картону для утилізації. При постачанні відходів і брухту чорних і кольорових металів в режимі звільнення від оподаткування ПДВ запроваджено загальний порядок пропорційного віднесення сум ПДВ до податкового кредиту (коригування).

На 4 роки продовжено касовий метод для операцій з постачання, передачі, розподілу електричної та/або теплової енергії, вугілля та/або продуктів його збагачення, послуг з централізованого водопостачання та водовідведення. Проведено індексацію ставок акцизного податку на алкогольні напої, екологічного податку та рентної плати. Контролюючі органи тепер мають можливість надавати за запитами органів місцевого самоврядування звітність у розрізі платників податків, хоча до цього це було тільки в розрізі юридичних осіб.

В частині погашення податкового боргу, завдяки Закону № 1914 відбудуться наступні зміни. По-перше, запроваджується забезпечувальний захід



погашення податкового боргу у вигляді встановлення за рішенням суду тимчасового обмеження у праві виїзду керівника юридичної особи-боржника за кордон. По-друге, посилюються заходи щодо інформування платників податків та органів місцевого самоврядування про суми податкового боргу юридичних і

30 листопада 2021 року Верховна Рада України ухвалила ресурсний законопроект № 5600. Даний законопроект стосується внесення змін до Податкового кодексу України. Законопроект № 5600 має сприяти збільшенню надходжень до державного бюджету у 2022 році. Так, положення цього законопроекту були прийняті Верховною Радою України від 30 листопада 2021 року у вигляді Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» № 1914-XI [5].

З 1 січня 2022 року касові апарати (РРО) повинні обов'язково використовуватися підприємцями 2 та 3 груп, які приймають готівкові розрахунки, незалежно від суми їхнього доходу. У разі, якщо розрахунки здійснюються лише у безготівковій формі, то встановлювати касовий апарат не потрібно. Крім того, згідно положень нового закону Кабінет Міністрів України звільнив підприємців, що здійснюють роздрібну торгівлю в сільській місцевості, від обов'язкового застосування реєстраторів розрахункових операцій. Як бачимо, перекинувши одну схему ухилення від оподаткування на ринку нерухомості, положеннями нового закону залишив незайманими безліч інших варіантів «оптимізації податкового навантаження в будівництві», причому цілком робочих і навіть підтверджених судовою практикою.

Спочатку уряд декларував, що підвищення рентних ставок і низки інших податків, як це запропоновано у законопроекті № 5600 у редакції до першого читання, дозволить залучити понад 60 млрд грн у держбюджет. Однак уже в середині вересня 2021 року, під час презентації проекту держбюджету на наступний, 2022 рік, було зазначено, що ухвалення законопроекту № 5600 дозволить збільшити дохідну частину держбюджету наступного року на значно меншу суму – на 30 млрд грн.

Єдиний податок для фізичних осіб – підприємців (ФОП) II групи з 1 січня 2022 року становить 1300 грн (20% від мінімальної зарплати на 1 січня 2022 року) у зв'язку із підвищенням у бюджеті-2021 мінімальної зарплати з 1 грудня 2021 року до 6500 грн. Єдиний податок для I групи становитиме 248,1 грн, або не більше 10 % від прожиткового мінімуму для працездатних осіб станом на 1 січня 2022 року. Єдиний податок для III групи незмінний – 5% доходу або 3% доходу та ПДВ.

З 2022 року ліміти доходів ФОПів зростають: вони становлять 1 млн 85,5 тис. грн для I групи, 5 млн 421 тис. грн – для II групи, 7 млн 585,5 тис. грн – для III групи. У разі, якщо ФОП перевищить максимально граничну планку доходу, то з наступного кварталу за заявою він переходить на застосування іншої групи єдиного податку або на загальну систему оподаткування. При цьому важливо врахувати, що до суми перевищення вищезазначеного доходу застосовується ставка 15%.

Акцентуючи увага на зазначених вище змінах в оподаткуванні суб'єктів господарювання, доцільно проаналізувати динаміку їх функціонування в період останнього часу. Для аналізу взято дані про фінансові результати діяльності великих та середніх підприємств (табл. 1).

**Таблиця 1**  
**Фінансові результати до оподаткування великих та середніх підприємств за видами економічної діяльності за січень–вересень 2021 року**

	Фінансовий результат до оподаткування		Прибуток до оподаткування		Збиток до оподаткування		Кількість збиткових підприємств у % до загальної кількості підприємств	
	січень–вересень 2021, млн.грн	січень–вересень 2020, млн.грн	млн.грн	у % до січня–вересня 2020	млн.грн	у % до січня–вересня 2020	січень–вересень 2021	січень–вересень 2020
<b>Усього</b>	<b>587000,6</b>	<b>93318,0</b>	<b>701964,6</b>	<b>170,5</b>	<b>114964,0</b>	<b>36,1</b>	<b>22,9</b>	<b>34,8</b>
Сільське, лісове та рибне господарство <sup>1</sup>	593,3	-92,8	739,9	230,3	146,6	35,4	31,3	35,7
Промисловість	392697,5	-44856,9	446142,0	372,7	53444,5	32,5	24,6	36,9
Будівництво	1131,1	1628,9	3075,8	91,4	1944,7	111,9	24,7	27,0
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	84305,7	12512,7	96766,9	188,0	12461,2	32,0	14,7	28,1
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	8083,6	-14888,3	24612,7	63,7	16529,1	30,9	39,6	54,1
Тимчасове розміщування й організація харчування	4501,3	-2889,1	4749,1	571,0	247,8	6,7	39,6	73,2
Інформація та телекомунікації	21991,3	10286,9	23922,4	156,8	1931,1	38,8	18,9	30,0
Фінансова та страхова діяльність	43247,7	165140,7	65720,2	38,8	22472,5	542,3	9,0	13,6
Операції з нерухомим майном	8120,3	-7895,8	9495,0	173,4	1374,7	10,3	26,5	57,9
Професійна, наукова та технічна діяльність	18513,9	-251,5	19055,2	472,6	541,3	1,9	25,7	34,0
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	4365,9	116,1	4869,7	273,6	503,8	30,3	32,0	38,5
Освіта	-25,2	-67,9	10,8	702,5	36,0	51,9	25,0	33,3
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	227,5	835,9	2496,6	157,1	2269,1	301,1	40,4	32,6
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	-727,1	-2260,4	276,8	653,2	1003,9	43,6	50,0	63,3
Надання інших видів послуг	-26,2	-0,5	31,5	618,2	57,7	1023,5	16,7	25,0

Джерело: сформовано за даними Державної служби статистики України [10].



Як видно із табл. 1, в період січня-вересня 2021 року у порівнянні із аналогічним періодом 2020 року відбулося суттєве зростання фінансового результату до оподаткування. Зокрема значний ріст фінансового результату до оподаткування отримали великі та середні підприємства, що здійснюють діяльність у сфері промисловості, оптової та роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів тощо.

Доцільно зауважити, що завдання, а також напрями податкової реформи 2021 року покликані оптимізувати податкове навантаження на суб'єктів підприємництва, і тим самим підвищити сприятливість умов ведення бізнесу.

Сутність реформаційних заходів пов'язана із боротьбою із монополізмом та «олігархізмом». Законопроект № 5600 спочатку назвали «антиолігархічним», оскільки основоположні принципи даного законопроекту направлені на неприпустимості отримання олігархами прибутку в розмірі 200%-300% від видобутку з державних надр. Проте на даний момент ситуація докорінно змінилася, а саме законопроект № 5600 з «антиолігархічного» став «податковим». Змінилась сама суть документу, а саме збільшення податкового навантаження на економіку для наповнення бюджету, як це представлено положеннями Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень».

**Висновки.** Таким чином, якщо проаналізувати загалом положення Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» та всі зміни до нього, то це свідчить про неспроможність їх кардинально змінити та виправити ситуацію з наповненням Державного бюджету України. Платники податків, яких суттєво стосуються зміни, шукатимуть інші виходи з даної ситуації, а саме аби оминати визначені норми, що призведе до марних затрат, які можна було би спрямувати на безпосереднє здійснення господарської діяльності.

Прийнятий Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» вже встиг отримати від експертів статусу мало не найбільш репресивного податкового закону за всю історію України. Експерти звертають важливу увагу на розширення повноважень контролюючих органів, ліквідацію автоматичного бюджетного відшкодування, заборону податковим боржникам виїжджати за кордон, податкову заставу на неузгоджені податкові зобов'язання тощо. Норми Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» є дуже жорсткими, але при цьому не досить пристосованими для нормального практичного застосування, що може призвести до невдоволення з боку платників податків, малого та середнього бізнесу, що значно знижуватиме авторитет держави.



**Література:**

1. Федосов М. Податкова система України: підручник. К.: Либідь, 1994. С. 31.
2. Бабич Л. Я. Аналіз податкової системи і пропозиції щодо її вдосконалення. Економіка України, 1999. № 9. С. 5-6.
3. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо додаткової підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України від 13.05.2020 № 591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/591-20#Text>
4. Податковий кодекс України. Центр навчальної літератури, 2021. 768 с.
5. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень): Закон України від 30.11.2021 № 1914-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1914-20#Text>
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України від 30.03.2020 №540-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540-20#Text>
7. Нагорняк Г. Проблеми податкового регулювання в Україні та шляхи їх вирішення. Галицький економічний вісник. 2010. №2 (27). С.140-142
8. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права та суміжних прав: Закон України від 15.05.2018 №2415-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19#Text>
9. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України від 17.03.2020 № 533-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-20#Text>
10. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

**References:**

1. Fedosov, M. (1994). Podatkova systema Ukrainy: pidruchnyk [Tax system of Ukraine: textbook]. K.: Lybidj [in Ukrainian].
2. Babych, L. Ja. (1999). Analiz podatkovoji systemy i propozycji shhodo jiji vdoskonalennja [Analysis of the tax system and proposals for its improvement]. *Ekonomika Ukrainy – Economy of Ukraine*, 9, 5-6 [in Ukrainian].
3. Pro vnesennja zmin do Podatkovogho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakoniv Ukrainy shhodo dodatkovoji pidtrymky platnykiv podatkiv na period zdijsnennja zakhodiv, sprjamovanykh na zapobighannja vynyknennju i poshyrennju koronavirusnoji khvoroby (COVID-19): Zakon Ukrainy vid 13.05.2020 # 591-IX [On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Other Laws of Ukraine Concerning Additional Support to Taxpayers for the Period of Implementing Measures to Prevent the Occurrence and Spread of Coronavirus Disease (COVID-19): Law of Ukraine of 13.05.2020 № 591-IX]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/591-20#Text> [in Ukrainian].
4. Podatkovyj kodeks Ukrainy [Tax Code of Ukraine]. Centr navchal'noji literatury [in Ukrainian].
5. Pro vnesennja zmin do Podatkovogho kodeksu Ukrainy ta dejakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shhodo zabezpechennja zbalansovanosti bjudzhetnykh nadkhodzenj): Zakon Ukrainy vid 30.11.2021 # 1914-IX [On amendments to the Tax Code of Ukraine and some legislative acts of Ukraine to ensure the balance of budget revenues): Law of Ukraine of 30.11.2021 № 1914-IX]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1914-20#Text> [in Ukrainian].
6. Pro vnesennja zmin do dejakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy, sprjamovanykh na zabezpechennja dodatkovykh social'nykh ta ekonomichnykh gharantij u zv'jazku z poshyrennjam





koronavirusnoji khvoroby (COVID-19): Zakon Ukrainy vid 30.03.2020 #540-IX [On amendments to some legislative acts of Ukraine aimed at providing additional social and economic guarantees in connection with the spread of coronavirus disease (COVID-19): Law of Ukraine of 30.03.2020 №540-IX]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540-20#Text> [in Ukrainian].

7. Naghornjak, Gh. (2010). Problemy podatkovogho rehuljuvannja v Ukraini ta shljakhy jikh vyrishennja [Problems of tax regulation in Ukraine and ways to solve them]. *Ghalyckyj ekonomichnyj visnyk – Galician Economic Bulletin*, 2 (27), 140-142 [in Ukrainian].

8. Pro efektyvne upravlinnja majnovymy pravamy pravovlasnykiv u sferi avtors'jkogho prava ta sumizhnykh prav: Zakon Ukrainy vid 15.05.2018 #2415-VIII [On effective management of property rights of copyright holders in the field of copyright and related rights: Law of Ukraine of 15.05.2018 152415-VIII]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19#Text> [in Ukrainian].

9. Pro vnesennja zmin do Podatkovogho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakoniv Ukrainy shhodo pidtrymky platnykiv podatkov na period zdijsnennja zakhodiv, sprjamovanykh na zapobighannja vynyknennja i poshyrennja koronavirusnoji khvoroby (COVID-19): Zakon Ukrainy vid 17.03.2020 # 533-IX [On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Other Laws of Ukraine on Support of Taxpayers for the Period of Measures to Prevent the Occurrence and Spread of Coronavirus Disease (COVID-19): Law of Ukraine of 17.03.2020 № 533-IX]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-20#Text> [in Ukrainian].

10. Derzhavna sluzhba statystryky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].

# Журнал

## *Наукові перспективи*

*(Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка»,  
Серія «Медицина», Серія «Педагогіка», Серія «Психологія»)*

**Випуск № 4(22) 2022**

Підписано до друку 28.04.2022 р. Формат 60х90/8. Папір офсетний.  
Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.  
Ум. друк. арк. 8,2. Наклад 100 прим.

*Видавець: Громадська наукова організація  
«Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»  
Свідоцтво серія ДК №4957 від 18.08.2015 р.,  
Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.*

Надруковано рекламним агентством  
«GoToPrint» Адреса, Україна, Київська обл.,  
м. Київ, вул. Льва Толстого, 63  
, e-mail: gotoprint@gmail.com